

PORADNIK FUNDACJI PODAJ DALEJ

o relacjach sprawni – niepełnosprawni

Autorka ilustracji: Kasia Nowacka-Jakubowska

Traktuj ludzi jak ludzi. Jeżeli z kimś rozmawiasz to **rozmawiaj z człowiekiem, a nie z jego niepełnosprawnością.**

Pamiętaj, że **niepełnosprawność ruchowa nie oznacza niepełnosprawności intelektualnej i odwrotnie.**

Rozmawiaj bezpośrednio z osobą, która jest niepełnosprawna, a nie z osobą, która jej towarzyszy. Zamiast: *Proszę, niech pani zapyta tego pana, czy wypełnił już druki,* powiedz wprost do zainteresowanego: *Czy wypełnił Pan już druki?*

Nie bój się zadawać pytań o niepełnosprawność, ale niech to nie będzie jedyny temat rozmowy! Jest tyle ciekawych rzeczy, o których można pogadać :-)

Zawsze najpierw zapytaj, czy możesz pomóc i jak, zanim to zrobisz.

Nie pomagaj na siłę. Pamiętaj, że **NIE** znaczy **NIE**.

Nigdy **nie dotykaj wózka osoby z niepełnosprawnością bez pozwolenia.** To strefa prywatna.

W kontakcie z osobą z niepełnosprawnością **nie mów głośno, wolno, "dużymi literami"**, chyba, że zorientujesz się, że Twój rozmówca ma problemy ze słuchem. Wtedy mów w normalnym tempie nie zakrywając ust lub zapisz najważniejsze rzeczy na kartce.

Jeżeli rozmawiasz z osobą, która ma problemy z mówieniem, **poproś o powtórzenie i upewnij się, że dobrze zrozumiałeś.** Możesz też poprosić, żeby napisała co chce przekazać.

Jeżeli rozmawiasz z osobą siedzącą na wózku, cofnij się trochę, aby nie musiała zadzierać głowy lub usiądź, jeżeli masz taką możliwość.

Nie strasz dzieci niepełnosprawnością (np. jak będziesz niegrzeczny to będziesz jeździł na wózku), to niedopuszczalne. Dziecku można w prosty sposób powiedzieć, że np. ten pan ma chore nogi i dlatego jeździ na wózku. **Wózek jest dla niego tak, jak dla nas buty.**

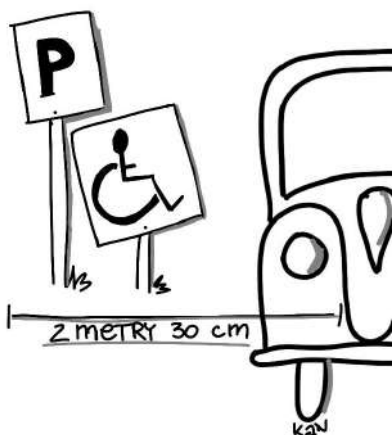
Śmiało możesz powiedzieć "do widzenia" albo "spójrzmy na to inaczej" do osoby niewidomej albo słabowidzącej. To sformułowania używane w potocznym języku, za które nikt się nie obrazi.

Nie zaskakuj osoby niewidomej, nie dotykaj jej bez pozwolenia. Możesz spokojnie zapytać, czy potrzebuje pomocy i jeżeli tak, podać jej swoje ramię (powiedz, że podajesz ramię). Idź pół kroku przed nią. Informuj o ewentualnych przeszkodach z dużą dokładnością w krótkich komunikatach. Nie wystarczy samo UWAGA! Trzeba dodać, że np. po prawej stronie stoi samochód.

Nie zaczepiaj psa przewodnika, który idzie z osobą niewidomą. Ten pies jest w pracy i dba o bezpieczeństwo swojego właściciela. Nie można rozpraszać jego uwagi.

Jeżeli witasz się lub żegnasz z osobą, która nie ma prawej ręki, możesz uścisnąć jej sprawną lewą rękę lub kikut. W ułamku sekundy zorientujesz się, którą rękę do Ciebie wyciąga. Odpowiedz na to naturalnie.

Miejsca parkingowe dla osób z niepełnosprawnością celowo są dużo szersze. To z myślą o osobach, które muszą całkowicie otworzyć drzwi, aby obok samochodu postawić swój wózek i się na niego przesiąść. Dlatego nie „zabieraj” swoim samochodem nawet kawałek takiego miejsca.

